

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/68/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623214988
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623214988.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: F. S., nar. XX. X. XXXX, B. S., nar. XX. X. XXXX, R. S., nar. XX. XX. XXXX, A. S., nar. X. X. XXXX, T. S., nar. X. X. XXXX, J. Q. S., nar. XX. X. XXXX, bytom u otca, deti otca: T. S., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu W. XXXX/XX, C. L. a matky: P. S., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu W. XXXX/X, C. L., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o ustanovení kolízneho opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e maloletým deťom: F. S., nar. XX. X. XXXX, B. S., nar. XX. X. XXXX, R. S., nar. XX. XX. XXXX, A. S., nar. X. X. XXXX, T. S., nar. X. X. XXXX J. Q. S., nar. XX. X. XXXX kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536 na zastupovanie v konaní o neodkladnom opatrení a v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

II. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie:

1. Maloleté deti F. S., nar. XX. X. XXXX, B. S., nar. XX. X. XXXX, R. S., nar. XX. XX. XXXX, A. S., nar. X. X. XXXX, T. S., nar. X. X. XXXX J. Q. S., nar. XX. X. XXXX z v e r u j e do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/68/2023 do osobnej starostlivosti otca.

2. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu každého z maloletých detí F. S., nar. XX. X. XXXX, B. S., nar. XX. X. XXXX, R. S., nar. XX. XX. XXXX, A. S., nar. X. X. XXXX, T. S., nar. X. X. XXXX J. Q. S., nar. XX. X. XXXX výživným vo výške vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) z. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov v spojení s § 62 ods. 3 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, vždy do každého 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám otca maloletých detí, počnúc od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/68/2023.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podal dňa 31. 7. 2023 súčasne s návrhom vo veci samej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby súd zveril maloleté deti F. S., nar. XX. X. XXXX, B. S., nar. XX. X. XXXX, R. S., nar. XX. XX. XXXX, A. S., nar. X. X. XXXX, T. S., nar. X. X. XXXX J. Q. S., nar. XX. X. XXXX do starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

2. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté deti, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletými deťmi alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom (§ 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine), preto súd ustanovil maloletým

deťom kolízneho opatrovníka, ktorý bude v konaní maloleté deti zastupovať (§ 60 a § 61 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine).

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CMP“): Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“): Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 328 ods. 1 CSP: Ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP: Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP: Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

8. Podľa § 363 CMP: Súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa § 366 CMP: Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Civilný mimosporový poriadok (špeciálny právny predpis - lex specialis) obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (§ 360 a nasl. CMP): vo veciach ochrany maloletého (§ 365 CMP), vo veciach výživného (§ 366), vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367 CMP) a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (§ 368 CMP). Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veci zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti. Súd pri rozhodovaní o dočasnom zverení maloletých detí vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). V § 325 ods. 2 CSP sú demonštratívne uvedené príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je na zvážení súdu. Základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Všeobecne platí, že neodkladné opatrenie vyžaduje okrem osvedčenia danosti práva aj naliehavosť takéhoto opatrenia a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej zúžený.

11. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec uviedol, že s deťmi žije v jednoizbovom byte. S matkou maloletých detí nevedie spoločnú domácnosť od Vianoc 2022. Matka sa o deti nezaujíma a neprispieva na ich výživu. Matka má dlhodobu psychickú problémy a mala by navštevovať psychiatra. Matka požíva alkoholické nápoje. Matka sa v jeho domácnosti zvykne zjaviť nečakane. Má obavu o bezpečnosť detí. Dňa 26. 7. 2023 videl matku odvádzajú syna Q. z bytu, kým bol pomáhať susedovi s opravou ističa. Matku zastavil a Q. jej vzal. On je zamestnaný na dohodu s príjmom približne 50 EUR mesačne. Brigádnicky dokáže zarobiť do 1.000 EUR mesačne. Prídavky na deti (360 EUR) poberá on.

12. Na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sa vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletých detí na návrh otca maloletých detí sp. zn. 9P/63/2023. Vyšší súdny úradník Okresného súdu Liptovský Mikuláš (koordinátor) určil termín prvého informatívneho stretnutia rodičov na 6. 9. 2023 o 8.30 hod.

13. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/54/2021 z 3. 11. 2021 súd nariadil výchovné opatrenie - odňatie detí z osobnej starostlivosti rodičov na zabezpečenie odbornej pomoci, úpravu rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v Centre pre deti a rodiny Polomka. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/28/2022 z 15. 6. 2022 súd opakovane nariadil výchovné opatrenie - odňatie detí z osobnej starostlivosti rodičov na zabezpečenie odbornej pomoci, úpravu rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v Centre pre deti a rodiny Polomka. V konaní o opätovnom nariadení výchovného opatrenia sa matka maloletých detí neustanovila na pojednávanie, hoci predvolanie jej bolo doručené. Matka sa nezúčastnila ani prípadovej konferencie 6. 4. 2022. Súd vtedy zistil, že v správaní matky nedošlo k zlepšeniu, lebo opakovane odchádzala z domácnosti bez ohľadu na maloleté deti a vyhýbala sa psychiatrickej liečbe. Otec sa súdu javil ako osoba, ktorá má väčšiu snahu vytvoriť podmienky na ich návrat do rodinného prostredia.

14. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny (OSPODaSK) oznámil súdu 16. 8. 2023, že vykonáva opatrenia podľa plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičom s určenou strednou mierou ohrozenia dieťaťa. Otec plne participuje na pláne sociálnej práce. Úrad pravidelne navštevuje domácnosť otca s deťmi. Otec plne zabezpečuje starostlivosť o deti. Matka opustila spoločnú domácnosť mesiac po návrate detí z Centra pre deti a rodiny Polomka. Matka sa o deti nestará, nezaujíma, neprispieva na ich výživu. Matka sa zdržiava v ubytovni mesta Poprad a je tehotná. V mieste bydliska detí sa objavuje sporadicky a neohlásene. Otec avizoval, že matka bez jeho vedomia chcela vziať so sebou maloletého Q.. Otec má obavu, že matka odvedie niektoré z detí. Matka nerieši psychické problémy, ktorými trpí s odborníkmi.

15. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd má osvedčené, že situácia maloletých detí vyžaduje okamžitú úpravu pomerov formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej; prípadne ak sa nezmenia pomery alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie. Súd má osvedčenú dôvodnosť a trvanie dôvodov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu (v konaní vo veci samej). Matka odišla zo spoločnej domácnosti a deti ponechala v starostlivosti otca koncom roka 2022. Matka aj pred opustením spoločnej domácnosti odchádzala krátkodobo od manžela a detí. Matka nespolupracovala na programoch určených na zlepšenie rodinnej situácie organizovaných Centrom pre deti a rodiny Polomka (prípadová konferencia 6. 4. 2022) a ÚPSVaR Liptovský Mikuláš (plán sociálnej práce). Matka sa nezúčastnila pojednávania pri rozhodovaní súdu o opakovanom uložení výchovného opatrenia, hoci bola riadne predvolaná. Psychický stav matky môže mať negatívny vplyv na jej správanie voči deťom, či rozhodnutia o deťoch. Matka sa mala bez vedomia otca pokúsiť odvieť 26. 7. 2023 najmladšieho štvorročného syna Q. z domácnosti otca. Takýmto správaním by vytrhla jedno z detí z prostredia, ktoré dôverne pozná. Matka svojím konaním nerešpektovala nielen otca detí, ale aj súrodenecké väzby medzi deťmi. V súčasnosti a aj nedávnej minulosti predstavuje otec stabilnejší a bezpečnejší prvok v živote detí. Snaží sa plniť pokyny a odporúčania orgánov a inštitúcií v rámci sociálnej a právnej ochrany detí. Súd s prihliadnutím na vyššie uvedené neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otcovi. Neodkladné opatrenie je len dočasným usporiadaním pomerov medzi účastníkmi konania. V konaní vo veci samej súd vykoná dokazovanie a po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade s najlepším záujmom maloletých detí.

16. Neodkladným opatrením súd nariadil matke platiť výživné v nevyhnutnej miere, čo zodpovedá minimálnemu rozsahu výživného podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine a podľa § 2 písm. c) z. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime (najnižšie možné výživné stanovené zákonom). Aktuálne je výška výživného v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy 122,77 EUR mesačne EUR t. j. 36,80 EUR. Súd prihliadol na možnosti a schopnosti matky maloletých detí, ktorá podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni nemá evidovaného žiadneho zamestnávateľa, či príjem z nemocenského, podporu v nezamestnanosti alebo dôchodok.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o ustanovení kolízneho opatrovníka (výrok I) odvolanie nie je prípustné. (§ 355 ods. 2, § 357 Civilného sporového poriadku).

Proti tomuto uzneseniu v časti o nariadení neodkladného opatrenia (výrok II) možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v piatich vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.